

Mødet den 31. August 1911.

Fraværende: Clemensen.

1. (J. Nr. 282—1911). Bekendtgørelse fra Justitsministeriet om **indenrigs Kødkontrol** i Medfør af Lov Nr. 104 af 13. Maj 1911.

Til Efterretning.

2. (J. Nr. 281—1911). Bekendtgørelse fra Justitsministeriet om **Renlighed i offentlige Slagtehus**e, Eksportslagterier og andre Lokaler, hvor der finder erhvervsmæssig Slagtning Sted, Pøsemagerier, Kødkonservesfabrikker og Udsalgslokaler, hvis væsentligste Bestemmelse er Forhandling af Kød og Kødvarer o. l., samt vedrørende de der beskæftigede Arbejderes Sundhedstilstand.

Til Efterretning.

3. (J. Nr. 291—1911). Indstilling fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse om **Anlæg af en Idrætsplads** paa Marselisborg Mark.

Møller henviste til, at Savnet af en større Idrætsplads i lang Tid havde været ret følelig. Udvalget havde derfor ladet udarbejde forskellige Planer til en Idrætsplads, der svarede til Byens Størrelse, og sendt disse til Erklæring fra de forskellige Idrætsforeninger. Fra alle disse var der kommet Svar, hvori man dels udtrykte sin Glæde over Tanken og dels udtalte sig om Planerne.

Saa nær til disse Udtalelser som muligt havde Stadsingeniøren nu udarbejdet 2 Forslag, Plan VI og VII. Der var ikke stor Forskel paa de 2 Planer, men da Plan VI var heldigst for Bebyggelsen, indstillede Udvalget den til Byraadets Vedtagelse. Man vilde efter den faa en Idrætsplads, hvor alle Boldspil kunde drives, med Tilskuerplads, Omklædningsrum, Indhegning og Læbælte. Størrelsen var 15 Tdr. Land, hvoraf dog kun de 10 Tdr. Land straks inddroges, medens de 5 Tdr. Land kunde lejes ud, til der blev Trang til Udvidelse. Det var Meningen senere at lade udarbejde et Reglement for Pladsens Administration, ligesom det ogsaa var Meningen at lade Idrætsforeningerne gennem en lille Afgift betale, hvad Pladsens Drift vilde koste. Udgiften ved Anlægget vilde blive 20000 Kr., der foresloges afholdt af Kontoen for Gadeanlæg paa Marselisborg.

M o u s t e n var glad ved Planen, som han ganske kunde slutte sig til. Af Hensyn til Skolerne, som antagelig ogsaa skulde benytte Pladsen, kunde han dog have ønsket denne noget nærmere ved Byen.

C h r i s t e n s e n fandt det ganske heldigt at have en bestemt Plads, hvortil samtlige Foreninger kunde henvises, men syntes dog, Udvalget skulde have tænkt herpaa, da det for nogle Aar siden overlod Aarhus Gymnastikforening en Plads, som Foreningen havde køstet meget paa. Den nu udsete Plads var saa lavt beliggende, at der efter et Par Dages Regnvejr stod Vand over den. Kunde den af Aarhus Gymnastikforening benyttede Plads ikke udvides samt sættes i fuldt brugelig Stand, kunde der maaske ved Magdalenemøllen findes en bedre Plads.

J a k o b J e n s e n skulde gerne indrømme, at det vilde have været heldigt, om man kunde udlægge en Plads, der laa nærmere ved Byen, men dette lod sig ikke gøre uden at bringe Forstyrrelse i Bebyggelsesplanen. Den nu udsete Plads var valgt, fordi den ikke kunde udnyttes til Bebyggelse, uden der tillige blev en Pumpestation, hvorimod den nok kunde benyttes til Idrætsplads, da den allerede nu var tør om Sommeren og ogsaa nok blev det Foraar og Efteraar, naar den blev reguleret. Da Aarhus Gymnastikforening fik sin Plads anvist, gjorde Udvalget Foreningen opmærksom paa, at den ikke kunde vente at beholde Pladsen ret mange Aar, da Udvalget havde Tanken om Anlæg af en stor fælles Idrætsplads under Overvejelse. Den nu udsete Plads havde iøvrigt en udmærket Beliggenhed, og der førte to Færdselsveje op til den. Paa Terrænet ved Magdalene-møllen var man nu begyndt at anlægge 3 Gader, og man vilde naturligvis begynde at sælge Jord der, saa snart disse var færdige.

F o r m a n d e n var blevet noget skuffet over, at Idrætspladsen skulde lægges saa langt ude. Dette var der vel imidlertid ikke noget at gøre ved, men noget andet var, om man var fuldt paa det Rene med, at Fugtigheden ikke umuliggjorde Pladsens Benyttelse, da den jo lige saa vel skulde benyttes om Vinteren som om Sommeren, navnlig til Fodboldspil. Antagelig skulde Pladsen drænes, saa en Del af Fugtigheden kunde undgaas. Han haabede, at dette Spørgsmaal var nøje overvejet.

C h r i s t e n s e n troede ikke, Pladsen var brugelig uden midt om Sommeren. Ej heller troede han, at Terrænet ved Magdalenemøllen vilde blive bebygget i en overskuelig Fremtid.

Møller oplyste, at Pladsen vilde blive drænet. Han troede ikke, Fugtighed vilde hindre Pladsens Benyttelse hverken Vinter eller Sommer. Hvis man vilde nøjes med en Idrætsplads af betydelig mindre Størrelse, kunde man maaske nok finde en Plads ved Magdalenemøllen, men vilde man have en Plads paa 10—15 Tdr. Land, kunde man ikke. Det var hans Overbevisning, at man inden ret længe vilde faa Købere til Grunde ved Magdalenemøllen.

Jakob Jensen kunde forsikre, at Pladsen nok skulde blive brugelig baade Vinter og Sommer. Ved Magdalenemøllen var der slet ikke Plads til nogen Idrætsplads af nogenlunde ordentlig Størrelse.

Indstillingen vedtoges.

4. (J. Nr. 290—1911). Indstilling fra Udvalget for Bygninger og Inventar og fra Skoleudvalget om, at førstnævnte Udvalg for Fremtiden administrerer alle **Søbadeanstalterne**.

Indstillingen vedtoges.

5. (J. Nr. 269—1911). Andragende om et **Magelæg** mellem Matr. Nr. 101, tilhørende Kommunen, og Matr. Nr. 99 c, tilhørende Opsynsmand Jensen, paa Christiansbjerg.

Formanden forelagde Markudvalgets Indstilling, der gik ud paa at magelægge mellem de to Matr. Nr., saaledes at Kommunen faar 71 □ Alen Facadegrund og afgiver 197 □ Alen Baggrund, mod at Ejeren af Matr. Nr. 99 c, Opsynsmand Jensen, betaler til Kommunen 100 Kr., deltager med Halvdelen i Omkostningerne ved Udstedelse af Magelægsdokumenterne, fritager Kommunen for Andel i Hegnsomkostninger og forpligter sig til at indhegne det tillagte Bagareal paa en af Udvalget godkendt Maade.

M o u s t e n fandt det for Princippets Skyld rigtigst, at Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse fik Sagen til Erklæring.

N. J o h. L a u r s e n skulde intet have imod, at Sagen blev tilstillet Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse, men syntes ikke, det var nogen Nytte til, da Sagen i Virkeligheden havde passeret alle Instancer i 1901.

F o r m a n d e n forekom det ogsaa, at Sagen forelaa saaledes, at enhver kunde se, hvorledes den forholdt sig.

Indstillingen vedtoges.

6. (J. Nr. 22—1911), **Købekontrakter** med Particulier D. A. Johansen & M. Andersen angaaende en Byggegrund ved Ingerslevs Boulevard og med Tømrermester J. Chr. Jensen angaaende en Villagrund ved Marselisvej.

Godkendtes.

7. (J. Nr. 3²—1911). Indstilling om **Efterbevilling af Overskridelser** paa Belysningsvæsenets Regnskab for 1910—11. — 2. Behandling.

Efterbevilling meddeltes.

8. (J. Nr. 3³ og 4—1911). Indstillinger om **Efterbevilling af Overskridelser** i Alderdomsunderstøttelsens og Skolevæsenets Regnskaber for 1910—11.

Overgik til 2. Behandling.

9. (J. Nr. 3⁵—1911). Indstilling om **Efterbevilling af Overskridelser** i Fattigvæsenets Regnskab for 1910—11.

H a r a l d J e n s e n udtalte, at Fattigvæsenets Budget var ret vanskeligt at lægge, da de der kom, skulde ekspederes, medens det ikke var let at forudsige, om der kom mange eller faa. Der var budgetteret en Udgift paa ca. 254000, men brugt ca. 297000 Kr., saa Overskridelsen var godt 41000 Kr. De væsentligste Grunde til Udgifts-

stigningen havde været, at de fattigunderstøttedes Antal var vokset, at der havde været stor Arbejdsløshed i 1909, og at Understøttelserne var blevet større, fordi Prisen paa alle Fornødenheder var steget. Udgiften til den almindelige Fattighjælp, med Undtagelse af Bidrag til Børn efter Børnelovene, var i 1909—10 ca. 230000 Kr., men i 1910—11 ca. 254000 Kr. Der var altsaa en Stigning paa ca. 24000 Kr., men Refusionen fra andre Kommuner var samtidig steget fra 81000 Kr. til 94000 Kr., saa Byens reelle Merudgift fra forrige Aars Regnskab var ialt 11000 Kr. Udgifterne i Anledning af Børneloven til Børn i og udenfor Ægteskab var i 1909—10 18300 Kr., men i 1910—11 23600 Kr. og efter Børnelovens § 6, altsaa til Børn hvis Fædre var døde eller bortrejste, i 1909—10 8600 Kr. og i 1910—11 12600 Kr. Udgiften efter Børneloven af 1905 var i samme Aar henholdsvis 8600 Kr. og 17300 Kr. Tilsammen var den af disse Love foranledigede Udgift i 1909—10 35500 Kr. og i 1910—11 53500 Kr.; Stigningen var saaledes 18000 Kr., Refusionen medregnet. Til Understøttelse, der ikke har Fattighjælps Virkning, var Udgiften i 1909—10 ialt 60900 Kr., men i 1910—11 71800 Kr. Kontoen angaaende Forsørgelse af aandssvage og Epileptikere var de samme Aar henholdsvis 17500 Kr. og 19700 Kr. En Del af denne Stigning stammede imidlertid fra, at Fattigvæsenet havde anbragt en Del af disse understøttede paa Hjemmet for vanføre. Udgiften til fortsat Sygehjælp var steget fra 4900 Kr. til 7300 Kr. og til Lægehjælp fra 12200 til 15500 Kr. I 1909—10 havde der været knap 1000 Henvisninger til Læge, men i 1910—11 godt 1200 Kr. Paa Kontoen for Optagelseshjemmet var der en Overskridelse paa godt 2200 Kr.,

der skyldtes et Systemskifte i Hjemmets Drift. Tidligere betalte Fattigvæsenet et bestemt Beløb pr. Barn til Hjemmets Bestyrerinde, men skønt der absolut ingen Grund var til at foretage nogen Forandring i den forrige Bestyrerindes Funktions-tid, ansaa Udvlget dog ikke dette System for heldigt og forlod det derfor, da Bestyrerinden døde, og der skulde ansættes en ny Bestyrerinde. Forholdet var nu ordnet saaledes, at Fattigvæsenet selv varetog Børnenes Forplejning, medens Bestyrerinden fik en bestemt Løn. Udgiften pr. Barn pr. Dag var derved steget fra 1 Kr. til 1 Kr. 25 Øre, men Børnenes Velvære var saa heller ikke afhængig af Bestyrerindens Løn. En lille Overskridelse var endelig foranlediget ved Opstilling af Vandure paa Fattiggaarden.

Overgik til 2. Behandling.

10. (J. Nr. 254—1911). Fra Brolægningsudvalget forelaa følgende Indstilling om Indførelse af en **Bestemmelse om, at en nybrolagt Gade ikke i de første 5 Aar efter Brolægningen maa opbrydes** i Anledning af Indlæg af Stikledninger til Ejendomme ved Gaden:

»Som det vil være det ærede Byraad bekendt sker det ofte, at Grundejere kort efter, at en Gade er ombrolagt, forlanger og faar Stikledninger indlagt til deres Ejendomme (navnlig elektriske Ledninger), hvorved de nye Fortøge ødelægges (se f. Eks. Søndergade).

Flere Steder i Udlandet har man søgt at modvirke denne Gene ved at paabyde, at der i en ombrolagt Gade ikke maa foretages Opbrydninger paa Grund af Stikledninger til Ejendomme, førend flere Aar efter Gadens Ombrolægning.

Udvalget mener, at en lignende Ordning kunde være meget ønskeligt her i Byen og tillader sig at indstille til Byraadet,

at det vedtages, at der ikke i nogen ombrolagt Gade maa foretages Opbrydninger paa Grund af Indlæg af nye Stikledninger til Ejendomme ved Gaden i de første 5 Aar, efter at Ombrolægningen har fundet Sted.

at Grundejerne ved en Gade, der skal ombrolægges, underrettes i Tide herom med Paalæg, at de maa drage Omsorg for, at de Stikledninger, som de i de nærmeste Aar maatte ønske indførte i deres Ejendomme, ville være at lægge samtidig med Ombrolægningen, og

at Byraadet under særlige Omstændigheder kan dispensere fra ovennævnte Bestemmelser, naar der derom fremsendes begrundet Andragende.«

Fra Udvalget for Belysningsvæsenet forelaa Udtalelse om, at det kunde tiltræde Forslaget for de Gaders Vedkommende, hvor Gas- og Elektricitetsledninger ligger i Kørebanen, men ikke for de Gaders Vedkommende, hvor disse Ledninger ligger i Fortovene.

Fra Vandværksudvalget forelaa Erklæring om, at det intet saa til Hinder for at tiltræde Forslaget, da der kunde dispenseres fra Bestemmelsen.

Magnus Nielsen takkede de to Udvalg for deres Tilslutning og udtalte Haabet om, at ogsaa Byraadet kunde slutte sig til Forslaget. Bestemmelsen var nu gennemført mange Steder og havde vist sig at være af stor Betydning.

Mousten skulde intet have imod at indføre Bestemmelsen, da der blev givet Adgang til Dispensation, men mente iøvrigt, at Bestemmelsen

til Tider kunde berede forskellige praktiske Vanskeligheder.

Indstillingen vedtoges.

11. (J. Nr. 272—1911). Fra Kæmneren forelaa følgende Indstilling om **uerholdelige Skatter og Afgifter:**

»Herved tillader jeg mig at fremsende Indstillinger om uerholdelige Skatter og Afgifter, nemlig:

1. Kommuneskat og Kirkebidrag for Aaret

1910—11 til Beløb ialt	136593	Kr.	24	Øre
1909—10 - » -	7314	»	67	»
1908—09 - » -	462	»	40	»
1907—08 - » -	2	»	15	»
1906—07 - » -	6	»	04	»
1905—06 - » -	5	»	65	»
1904—05 - » -	6	»	24	»
1902 - » -	12	»	84	»

En statistisk Fremstilling for Aaret 1910—11 vedlægges.

2. Erhvervsskat for Aaret

1910—11 til Beløb ialt	1115	Kr.	70	Øre
1909—10 - » -	6	»	00	»
1908—09 - » -	36	»	00	»

3. Kommuneskat af Aktieselskaber for Aaret

1910—11 til Beløb ialt	132	Kr.	45	Øre
1909—10 - » -	60	»	71	»

4. Kommuneskat (Formue- og Lejlighedsskat) for 1910—11 hos Landliggere, til Beløb 31854 Kr. 45 Øre.

5. Skolepenge for Aaret

1910—11 til Beløb ialt	26	Kr.	50	Øre
1909—10 - » -	124	»	10	»
1908—09 - » -	7	»	50	»

6. Vandafgift for Aaret

1910—11 til Beløb ialt	11	Kr.	60	Øre
1909—10 - » -	6	»	40	»

De for Regnskabsaaet 1. April 1910 til 31. Marts 1911 uerholdelige Skattebeløb 136593 Kr. 24 Øre hidrøre fra, at

747 Skatteydere ere fraflyttede Kommunen før 1. April 1910	50717 Kr. 69 Øre
962 Skatteydere ere fraflyttede Kommunen i Aarets Løb efter at have betalt delvis Skat	40175 » 05 »
154 Skatteydere ere døde i Aarets Løb.....	13075 » 64 »
167 Skatteydere ere indkaldte som Soldat.....	4862 » 81 »
12 Skatteydere ere fallit....	1926 » 18 »
686 Skatteydere have Fogdens Attest for intet at eje ..	22109 » 18 »
101 Skatteydere nyde Fattig- understøttelse.....	1570 » 93 »
92 Skatteydere nyde Alder- domsunderstøttelse	1538 » 92 »
9 bortfalde af andre Grunde, navnlig fordi de og deres Familie have haft Bopæl i nogen Tid paa 2 Steder, hvorfor Skatten hertil Kommunen delvis bort- falder	616 » 84 »

2930 Skatteydere. 136593 Kr. 24 Øre

Fra Udvalget for Restancelister forelaa Indstilling om at føre de nævnte Skatter og Afgifter til Afgang i Regnskabet som uerholdelige.

Jakob Jensen spurgte, om der blev gjort nok for at inddrive Skatterne. Mange af dem, der havde Fogedattest for intet at eje, maatte nok kunne betale. Naar man havde saa store Afskriv-

ninger i Indtægten og store Overskridelser i Udgifterne, blev det galt med Balancen. Taleren kendte Folk, der holdt flotte Champagnegilder om Vinteren og rejste til Syden med sin Familie om Sommeren, ogsaa denne Sommer havde vedkommende rejst til Syden, men som dog intet kunde betale i Skat. Man saa endvidere Folk, der beboede Lejligheder paa 6—7 Værelser, have Attest for intet at eje. Maaske var der intet at gøre ved disse uforstaaelige Forhold, men Sagen var dog saa alvorlig, at der burde tænkes over, hvad der kunde foretages. Kom man noget mere forud med Opkrævningen, vilde der sikkert ogsaa blive færre Restancer.

Formanden var ganske klar over, at en tidligere Opkrævning medførte færre Restancer, men nærede heller ingen Tvivl om, at man de sidste Aar var kommet noget fremad i den Henseende. At Folk intet ejede ved Udpantningen, var der faktisk intet at gøre ved; der kunde jo meget vel leves paa Lejekontrakter. Det var hans bestemte Opfattelse, at Fogedforretningerne foretoges med stor Omhu.

Mousten bekræftede, at man var kommet lidt fremad med Opkrævningen, men man maatte længere fremad endnu. At Skattelisten i Aar ikke var blevet offentliggjort, var vist ogsaa noget medvirkende til det daarlige Resultat. Restancelisten burde ogsaa offentliggøres. Naar et Ægtepar havde Ægtepagt, burde begge Parter hæfte for Skatten. Dette Forhold kom vist iøvrigt ogsaa i Orden ved de ny Skattelove.

- Møller var bange for, at Forholdet med Unddragelse fra Skat paa Grund af Ægtepagt vilde blive værre og værre. Lovgivningen burde have sin Opmærksomhed henvendt paa dette Forhold.

Mikael Johansen oplyste, at Mand og Hustru skulde hefte for Skatten efter Skattekommissionens Forslag, der paa dette Punkt havde faaet Tilslutning i baade Folke- og Landsting.

Carl Laursen spurgte, om Restancerne ikke vedblivende førtes, saaledes at de kunde inddrives, hvis vedkommende senere blev bedre situeret. Han havde paa Restancelisten fundet Navnene paa 3 Beværtere, der drev ret obskure Forretninger; den Slags burde i hvert Fald vedblivende føres.

Formanden bemærkede, at det at afskrive Restancerne ikke var det samme som at opgive Kravet paa dem.

Indstillingen vedtoges.

12. (J. Nr. I¹⁵—1911). Andragende fra Tandlæge Baltzer Andersen om **Approbation paa Udstykningsplan for Matr. Nr. 86 a af Markjorderne**, der agtes solgt til Haveselskabet »Riishøj«.

Formanden meddelte, at Bygningskommissionen anbefalede Andragendet, dog under Henvisning til, at der, for saa vidt Parcellerne agtes bebyggede, i Henhold til Bygningsvedtægtens § 3 skal foreligge en af Byraadet godkendt Plan over Anlæg af Veje paa Parcellen samt en Plan over Afløbsforholdenes Ordning.

Jakob Jensen gjorde gældende, at det vilde blive umuligt at faa ordentlige Vejforbindelser, naar Arealet engang skulde bebygges, hvis Udstykningen skulde foregaa i Henhold til det foreliggende Kort. Det paagældende Areal laa, saa vidt han vidste, lidt Nord for Skovvangsvej, og Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse havde omtrent fuldendt Planer for disse Strækningers Bebyggelse. At Planerne endnu ikke var helt udarbejdet, skyldtes Udvalgets Ønske om først at se, hvorledes den elektriske Bane kom til at berøre

Arealet, hvis Banen da i det hele taget kom. Han henstillede, at Sagen blev tilstillet Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse til Erklæring og eventuel Forhandling med Ejeren.

Magnus Nielsen havde i Bygningskommissionen tidligere paataalt lignende Forhold. Arealet ønskedes imidlertid ikke udstykket til Bebyggelse, men til Havelodder. I hver Købekontrakt vilde der derfor blive indført et Punkt om, at Udstykningen ikke gjaldt en eventuel Bebyggelse.

Formanden oplyste, at Ministeriet i lignende Tilfælde og paa samme Vilkaar, som Bygningskommissionen havde opstillet, havde approberet Udstykninger. Alle fremtidige Skøder vilde altsaa faa Paategning om, at ingen af Lodderne maatte bebygges, før der forelaa Attest for, at Vej- og Kloakforhold var i Orden. Da det ved denne Lejlighed imidlertid drejede sig om en meget stor Udstykning, saa han intet til Hinder for at udsætte Sagen, saaledes at Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse kunde faa Lejlighed til erklære sig.

Jakob Jensen hævdede, at mange af de Smaafolk, der købte Lodderne, sikkert troede, at de fik Lov til at bygge i sin Tid. Den Form, der her tilsigtedes, var kun til Fordel for den store Ejer, der solgte, men til Skade for de mange, som købte. Paa den Maade var det gaaet flere Gange tidligere, men det maatte Byraadet ikke tillade, naar det kunde forhindre det. Nord for Byen havde en Mængde Smaafolk tabt alt, hvad de ejede, ved den Slags Forretninger.

Magnus Nielsen kunde fuldt ud slutte sig til Ønsket om at henvise Sagen til Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse.

Det vedtoges at sende Sagen til Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse til Erklæring.

13. (J. Nr. 2³⁹—1911). Andragende om **Dispensation fra Bygningslovens § 21** for »Aarhus Amtstidende«s Ejendom Matr. Nr. 1325 af Bygrundene.

Anbefaledes paa de af Bygningskommissionen anførte Vilkaar.

14. (J. Nr. 2⁴⁰—1911). Andragende om **Dispensation fra Bygningslovens §§ 21 og 11** for en Parcel af Matr. Nr. 802 a af Bygrundene fra Marselisborg.

Anbefaledes.

